

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Ekim 2014 • No:79

İşçiler, Ortadoğu'daki Savaş Zulmünü Durdurmak İçin Birleşelim!

Kardeşler!

Ortadoğu'da savaş, kargaşa, acı ve gözyaşı devam ediyor. Medeniyetin beşiği Ortadoğu coğrafyası kanlanıyor. Suriye ve Irak'ta sürüp giden iç savaş, bu iki ülkeyi tam bir cehenneme çevirmiş durumda. Giderek genişleyen savaş, tüm bölge halklarını, işçi ve emekçilerini tehdit ediyor. Yan yana yaşayan halklar ulusal, dinsel ve mezhepsel temelde karşı karşıya getirilmek isteniyor. IŞİD denen radikal İslamcı örgüt, akıl almaz bir vahşet eşliğinde katliam yapıyor. İnsanlıktan nasibini almamış

bu barbar örgüt, Kürtleri, Türkmenleri, Şiileri, Süryanileri ve Ezidileri kurşuna diziyor; insanların kafasını kesiyor, kadınlara tecavüz edip köle olarak satıyor. İnsanlığın tüm olumlu ve ortak değerleri ayaklar altına alınıp çiğneniyor.

Durmaksızın tekrarlıyoruz: Ortadoğu'daki savaş Türkiye'yi giderek daha fazla etkiliyor. Çünkü Osmanlı hayalleri kurarak Ortadoğu'da emperyal bir güç olmaya soyunan AKP, Suriye'deki iç savaşı kışkırtarak doğrudan bu savaşın bir tarafı haline gelmiş bulunuyor. Savaş, bizim topraklarımıza uzak değildir. Nitekim IŞİD'in Kürt-

lerin yaşadığı Kobanê bölgesini kuşatmasıyla birlikte, Türkiye’de başlayan protestolar bu gerçeği gözler önüne seriyor. Türkiye’deki Kürt halkı, sınırın öte tarafında yaşayan akrabaları IŞİD tarafından katledilirken sessiz kalamazdı, hiç kimse de sessiz kalmaz. Başlayan gösterilerin iki amacı vardı: Birincisi, AKP’nin IŞİD’i destekleme politikasına son vermesi; ikincisi, Kobanê’nin düşmemesi için yardım koridoru açılması. Ancak acılı ve kaygılı Kürt halkının üzerine asker ve polis sürüldü. Bununla da kalınmadı; Kürtleri düşman gören milliyetçi çeteler ve Hüda-Par sokaklara çıkarıldı. Çıkan çatışmalarda 41 insan yaşamını kaybetti.

İnsanların ölmesinin sorumlusu AKP hükümetidir. AKP’nin politikaları, barışa susamış Kürt halkında hayal kırıklığı yaratmaktadır. Neredeyse her Allah’ın günü “Suriye bizim iç meselemizdir” diyen AKP, sıra Kürtlere yardım etmeye gelince kör ve sağır kesiliyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan çıkıp “Kobanê’den bize ne ya?” diyebiliyor. Bir taraftan “barış” ve “çözüm süreci”nden söz etmek ama öte taraftan bu şekilde konuşmak, IŞİD’in Kürtleri katletmesini seyretmek, bu durumu protesto edenlerin üzerine kurşun yağdırmak tam anlamıyla ikiyüzlülüktür. Bu şekilde barışın gelmeyeceği çok açıktır. Türkiye’li işçi-emekçiler acılı Kürt halkının duygularını anlamalı, AKP’nin politikalarına ve milliyetçi kışkırtmalara karşı uyanık olmalıdırlar. Türk ve Kürt işçiler, barış ve kardeşlik için birlikte mücadele vermelidirler.

Kardeşler!

Ortadoğu’daki savaşın Türkiye’ye başka yansımaları da var. Türkiye’de 1,5 milyon Suriyeli göçmen var. Suriyeli göçmenlerle birlikte ev kiralari yükseldi, ücretler düştü ve işsizlik arttı deniliyor. Ancak bunun sorumlusu Suriyeli göçmenler değildir. Bu insanlar evlerini ve yurtlarını terk ettiler; korkunç ve aşağılayıcı koşullarda yaşamaya mahkûm ediliyorlar. Dilini ve kültürünü bilmedikleri bir ülkede çaresiz ve perişan haldeler. Onlar bu haldeyken, onların çaresizliğini istismar eden ve düşük ücretler karşılığında onları sömüren patronlardır asıl sorumlu. Ev kiralarının ve işsizliğin artmasının sorumlusu, Ortadoğu’nun jandarması olmaya heves salan AKP hükümetidir. Hatırlayalım ve unutmayalım: “Kardeşim” dediği Esad’ı kalles ilan eden ve “Esad rejimi bir iki ay içinde düşecek, Şam’daki

Emevi Camii’nde namaz kılacağız” diyen Erdoğan’dı.

Esad rejimini düşürmek için AKP hükümeti, radikal İslamcı örgütleri silahlandırıp iç savaşı kışkırttı. IŞİD’i de besleyen AKP idi. Vahşet sahneleri eşliğinde katliam yapan bu örgüte “öfkeli gençler” diyen Başbakan Davutoğlu’ndan başkası değildir. AKP’nin derdi Ortadoğu’ya barış, özgürlük ve kardeşlik gelmesi değil, ne pahasına olursa olsun Ortadoğu’daki paylaşım kavgasından kazançlı çıkmaktır. Kobanê şarılmış ve Kürt halkı katliamla karşı karşıya gelmişken, “Önceliğimiz Suriye’de Esad rejiminin düşmesidir, gerekirse kara operasyonu yaparız” denmesinin anlamı budur. İçeride işçilerin haklarına saldıran, iş güvenliği önlemlerini almayarak işçileri iş kazalarında ölüme gönderen AKP, “Büyük Türkiye” propagandasıyla Ortadoğu’da giriştiği macerayı işçilere şirin göstermeye çalışıyor. Oysa daha şimdiden savaşın bedelini ödeyen Türkiyeli işçiler, savaşın genişlemesiyle daha büyük bedeller ödeyeceklerdir.

Kardeşler!

Savaşın sorumlusu, adına kapitalizm denen sömürü sistemidir. Kapitalizmin tanrısı paradır, kârdır! Dünyadaki tüm kapitalistler, yani patronlar daha fazla üretmek, daha fazla satmak ve sermayelerini büyütmek için kıran kırana bir rekabet içindeler. Onlar adına hareket eden kapitalist devletler, pazar ve yatırım alanlarını ama özellikle de enerji kaynaklarını kontrol altına almak istiyorlar. İşte bu nedenle ABD, İngiltere, Fransa, Almanya, Rusya, Çin, Suudi Arabistan, Türkiye ve İran gibi ülkeler, pazar ve enerji kaynaklarını denetim altına almak ve Ortadoğu’da borularını öttürmek için kapışıyorlar. Tüm bu ülkeler, kendi çıkarları için IŞİD türü örgütleri kullanmaktan ve mezhep savaşlarını kışkırtmaktan da geri durmuyorlar.

ABD’nin Irak’ı işgal etmesiyle başlayan süreç, Ortadoğu’yu içinden çıkılmaz bir savaş cehennemine dönüştürmüş bulunuyor. Şu ana değin milyonlarca insan savaş ve savaşın yol açtığı nedenlerden dolayı yaşamını kaybetti. Filistin, Lübnan, Suriye, Irak halkları ve Kürtler büyük acılar yaşadılar ve yaşamaya devam ediyorlar. Tüm bunların sorumlusu kâra dayalı kapitalist sömürü sistemidir. Ortadoğu’daki insanların ezici çoğunluğu geleceğe umutsuzca bakıyorlar. Zaten başka türlü de olamazdı. İnsanın insanı sömürdüğü, toplumun %90’ının yoksulluk koşullarında yaşadığı, bir milyar insanın aç yattığı,

işsizliğin çığ gibi büyüdüğü, savaşların durmadan genişlediği kapitalist düzen insanlığa bir gelecek veremez! İnsanlığa, bu karanlıktan ve kâbustan bir çıkış yolu lazım. Bu yolu ancak işçi sınıfı açabilir. Çünkü sömürüden ve emperyalist savaşlardan çıkarı olmayan tek sınıf işçi sınıfıdır. Tüm Ortadoğu ülkelerinin işçileri aynı sınıfın parçaları olarak bir araya gelmeli, birleşmeli, kardeşlik bağlarını güçlendirmeli, emperyalist paylaşım savaşlarına, mezhepçi ve milliyetçi kışkırtmalara ve sömürüye karşı mücadele vermelidirler. ■

Ne Gelir Elden?

Fabrika önünde *İşçi Dayanışması* bültenimizi dağıtırken karşılaştığımız işçi arkadaş! Yorgun düşmüş, omuzları aşağı çökmüş işçi arkadaş, sana sesleniyoruz. İşçi mahallelerinde, geçitlerde, meydanlarda işçileri birliğe çağıran kampanyalarımızı tanıtırken eve varma telaşıyla yanımızdan geçip giden işçi arkadaş, sözümüz sana! Bültenimizi uzattığımızda “o bülteni alsam ne olacak? Okusam ne değişecek? Ne gelir elden?” diyen kardeşlerimiz!

“Sömürülüyoruz; kanımızı emiyorlar; sırtımızdan zengin oluyorlar; iş cinayetlerinde canımızı alıyorlar; hakkımızı yiyorlar; üstelik bizi adam yerine bile koymuyorlar” dediğimizde; bazen içinden, bazen açıkça “Ne gelir elden? Böyle gelmiş böyle gider!” diyorsun. Umutsuzluğunu, çaresizliğini ve yalnızlığını dile getiriyorsun. Kendine de başkalarına da güvenemiyorsun.

İşyerinde hakkını arayamıyorsun. İşten çıkarılmaktan, evine ekmek götürememekten, ailene karşı sorumluluğunu yerine getirememekten korkuyorsun. Haklısın. Tek başına kaldığın sürece bir hiç olacaksın. Diğer işçilerle birlik olmadığın sürece hiçbir şey yapamazsın. Birlik olmadığın sürece patronlar seni adam yerine bile koymayacaklar. Peki, işçilerin birlik olduğunda ne kadar büyük bir güç haline geldiğini biliyor musun?

Dünya biz işçilerin ellerinin üzerinde yükseliyor. Yedigimiz, içtiğimiz, giydiğimiz her şey bizim elimizden çıkıyor. Makineleri işleten biz işçileriz. Koca binalar, yollar, köprüler bizim emeğimizin ortak ürünü. Şu gök kubbenin altındaki tüm zenginliği, tüm ihtişamı biz işçiler üretiyoruz. Eğer işçiler olmazsa hiçbir şey üretilemez, hayat tümüyle durur. O patronların koca fabrikaları bomboş kalır ve çürür. İşçilerin gücü, bizim gücümüz, üretmekten gelir. Ama biz işçiler örgütlenmediğimiz sürece bu gücümüz ortaya çıkamaz. Üretimi tek başımıza yapmıyoruz ki hakkımızı da tek başına arayalım. Üretim işçilerin ortak emeği sayesinde gerçekleşiyor. Ne kadar çok çalışırsak çalışalım tek başımıza kaldığımız sürece güçsüz, umutsuz ve çaresiz olacağız. Gücümüzün farkına bile varamayacağız. Pat-

ronlar, işçiler birlik olmasın, güçlerinin farkına varmasın diye ellerinden geleni yapıyor. Sömürü düzeni işçileri bölüp parçalıyor. Patronlar işçilerin kendi gücünün farkına varmasını ve birlik olup hakkını aramasını asla istemez.

Patronlar şuna inanmamızı istiyorlar: Her koyun kendi bacağından asılır, her bireyin hayatının değişmesi şahsi çabasına bağlıdır. İnanmamızı istedikleri budur. İşçileri, birleşmekten ve kurtuluşa giden yolu hep birlikte açmaktan uzak tutacak ne kadar yanlış fikir varsa zihnimize işlemeye çalışıyorlar. Biz koyun değiliz, insanız. Birlik olmayı başarabiliriz. İşçilerin küçük bir kısmı bile birlik olabildiğinde neler yapabileceklerini görüyorlar. İşçi arkadaşlarımız bir işyerinde bile bir araya gelebildiklerinde hayatlarında çok şey değişiyor. Patronlarla toplu pazarlık gücü kazanan işçilerin ücretleri yükseliyor, iş saatleri kısalıyor ve bir nebze de olsa düzene giriyor. Birlik olan işçiler daha sağlam bir iş güvencesi elde ediyorlar. Örgütlenen işçinin işten atılması, patronların iki dudağının arasında olmaz. Birlik olabilen işçiler daha fazla iş güvenliği önlemlerinin alınmasını sağlar. İşyerinde patronların, müdürlerin ya da şeflerin hakaretleri ve kibirli tavırları son bulmaya, işçi ise onurunu ve saygınlığını kazanmaya başlar.

Boynunu büküp “hiçbir şey değişmiyor, elden ne gelir” demeye devam mı edeceksin? Kendi emeğine, onuruna ve geleceğine sahip çıkmak için adım mı atacaksın? Temel soru budur. Tüm işçi kardeşlerimiz bu soruları kendine sormalı ve düşünmelidir. Emeğimize ve yaşamımıza sahip çıkmadığımız sürece, gece gündüz çalışsak da kendimiz ve sevdiğimiz için daha iyi bir hayata sahip olamayız, olamıyoruz.

Biz birlik olduğumuzda ve üretimden gelen gücümüzü kullanmayı başardığımızda ne yoksulluk kalacak, ne sömürü! Ne işsizlik, ne çaresizlik! Sana kendi gücünden, sınıfının gücünden başka bir şey vaat etmiyoruz. Patronların yalanlarına değil örgütlü işçi sınıfının gücüne inanıyoruz. İşçi sınıfının mücadelesi paranın saltanatına, sermayenin egemenliğine karşıdır. İşçi sınıfının kavgası zenginliği değil alın terini ve emeği yüceltir.

Hak aramanın, onurunu korumanın, sömürüye karşı çıkmanın, geleceğe dair en güzel umutların kaynağı ve taşıyıcısı örgütlü işçi sınıfıdır. ÜİD-DER’de birbirine, sınıfına, mücadelesine sahip çıkan işçiler seni çağırıyor! Seni, seninle aynı kaderi paylaşan emekçilerle, sınıf kardeşlerinle dayanışmaya ve birlik olmaya, örgütlenmeye davet ediyoruz. ■

Patronlar şuna inanmamızı istiyorlar: Her koyun kendi bacağından asılır, her bireyin hayatının değişmesi şahsi çabasına bağlıdır. İnanmamızı istedikleri budur. İşçileri, birleşmekten ve kurtuluşa giden yolu hep birlikte açmaktan uzak tutacak ne kadar yanlış fikir varsa zihnimize işlemeye çalışıyorlar.

İşçiler Susmuyor, Susmayacak!

Torun Center işçileri mücadeleyle haklarını aldılar

Mecidiyeköy'de 6 Eylülde 10 işçinin öldüğü iş cinayetiyle adını duyuran Torun Center'da çalışan inşaat işçileri, iki aylık alacakları için inşaat vinçlerinin üzerine çıkarak eylem gerçekleştirdiler. 90 bin liralık alacakları için 5 Ekimde vinçlere çıkan işçilerin eylemi etkili oldu. İşçiler, alacaklarının bir kısmının verileceği sözünü aldıkları bir protokolü imzalayıp eylemi bitirdiler.

Torunlar GYO, 6 Eylülde 10 işçinin iş kazası geçirerek yaşamını kaybetmesiyle gündeme gelmişti. Gerekli iş güvenliği önlemleri alınmadığı için işçilerin bindiği asansör 32. kattan zemine çakılmıştı. Bu kazada 10 işçi iş cinayetine kurban giderken, işçi ailelerinin ocağına da ateş düşmüştü. Daha sonra yapılan incelemelerde neredeyse hiçbir iş güvenliği önleminin alınmadığı ve AKP hükümetinin de gerekli denetimleri yapmadığı ortaya çıkmıştı.

Ankara'da Vanlı İŞKUR işçilerinin mücadelesi sürüyor

Van Depremi sonrasında hükümetin tepkileri azaltmak için TYÇP (Toplum Yararına Çalışanlar Projesi) bünyesinde işe aldığı depremzede işçiler, geçen Haziran ayında işten atılmışlardı. Van'da 3 ay boyunca Feqiyê Teyran Parkı'nda direniş yapan ve bu esnada hükümetten defalarca sorunlarının çözüleceğine dair sözler alan işçiler, sorunları çözülmeyince Ankara'ya gelmişlerdi. İşçiler bir aydan fazladır Abdi İpekçi Parkı'nda direnişler.

Çeşitli bahanelerle işçileri taciz eden polis, bayramın 4. günü direniş alanına saldırdı. 2 saat boyunca polise direnen işçilerin birçoğu darp edildi, 2 işçi hastaneye kaldırıldı, 13 işçi gözaltına alındı. 7 Ekimde ise pek çok kentte İŞİD çetesinin Kobanê'ye yönelik saldırılarını protesto etmek amacıyla AKP il binalarına yürümek için bir araya gelen kitlelere polis saldırdı. Ankara'da Sakarya Meydanı'nda toplanan halkın yürüyüşüne izin verilmedi ve emekçiler Vanlı işçilerin bulunduğu Abdi İpekçi Parkı'na doğru sürüldü. Zaten günlerdir işçilerin direnişini kırmak isteyen polis, bu durumu bahane ederek işçilerin parkı boşaltmasını istedi. İşçiler bunu kabul etmeyince polis, olaylar yatışana kadar gitmelerini ve akşam tekrar gelmelerini teklif etti. İşçiler parkta temsilcilerini bırakarak dağıldılar. İşçileri dağıtan polis kısa süre sonra parkta kalan az sayıda işçiye saldırdı.

Akşam saatlerinde Sakarya Meydanı'nda toplanan işçiler, burada kısa süre beklediler. Gözaltına alınan işçilerin ve işçi temsilcilerinin serbest kalmasını bekleme kararı aldılar. Geceyi çeşitli demokratik kitle örgütlerinde geçen işçiler, bütün baskılara rağmen mücadeleden yılmayacaklarını söylüyorlar. İşçilerin Ankara'daki bekleyişleri sürüyor.

Mersin Büyükşehir Belediyesi'nde işten atma saldırısı

Yerel seçimlerde Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığını kazanan MHP'li Burhanettin Kocamaz, göreve geldiği günden bu yana 1500 civarında belediye işçisini

işten attı. Bayram öncesinde de işçi kıyımına devam eden Kocamaz, 1 Ekimde 1368 işçiyi işten çıkardı.

Belediyeye bağlı taşeron firmaların ihale sürecinin bitmesiyle beraber işçilerin bayram sonuna kadar izinli oldukları açıklandı. Bayramdan sonra çalışmaya devam edecek olanlara SMS gönderileceği söylendi. Bazı işçilerin cep telefonlarına kısa mesajlar gönderildi ve işe gelmeleri istendi. Ancak 1368 işçiye böyle bir mesaj gelmedi.

İşten çıkarılan işçiler, bu saldırıya tepki gösterdiler. Bayramdan önce belediyenin bir işçi kıyımı yaptığını söyleyen işçiler, örgütlü oldukları Genel-İş Sendikası Mersin Şubesi ile beraber 1 Ekimde bir eylem gerçekleştirdiler. Sendika binası önünde toplanan yüzlerce işçi, Büyükşehir Belediyesi'ne doğru sloganlarla yürüyüşe geçti. "İşten Atmalar Yasaklansın!" diye haykıran işçiler, belediyenin önüne geldiklerinde polis barikatı ile karşılaştılar.

Burada bir konuşma yapan Genel-İş Mersin Şube Sekreteri Vakkas Kılınç, işçilere işten çıkarıldıklarını doğrudan söylemeyen belediye yönetimine tepki gösterdi. İşten atmaların siyasi ve keyfi olduğunu vurguladı. Kılınç'ın ardından bir konuşma yapan Şube Başkanı Kemal Göksoy ise bu yönetim döneminde işten çıkarılan işçi sayısının 1500'e yaklaştığını ifade etti. Burhanettin Kocamaz'ın işçilere yönelik bu saldırısına sessiz kalmayacaklarını ifade eden Göksoy, işçilerin işlerine geri alınmasını talep etti. İşçiler sessiz kalmayacaklarını ve hakları için mücadele edeceklerini belirttiler.

PTT işçileri ücretlerinin ödenmemesini protesto ettiler

Ataşehir, Kadıköy, Maltepe, Kartal, Acıbadem, Ümraniye Posta Dağıtım Merkezlerinde Aşgün taşeron firmasına bağlı olarak çalışan işçiler, ücretlerinin ödenmemesi üzerine 13 Ekimde iş bıraktılar. 14 Ekimde ise Kadıköy'de bir yürüyüş gerçekleştirdiler.

Nakliyat-İş'in çağrısıyla Kadıköy Boğa'dan PTT Kadıköy Genel Müdürlüğü önüne kadar yapılan yürüyüşte, taşeron PTT işçileri "Taşeron İşçisi Köle Değildir!" sloganıyla taşeron sistemini protesto ettiler. Genel Müdürlük önünde açıklamayı PTT işçileri adına Nakliyat-İş Genel Başkanı Ali Rıza Küçükosmanoğlu gerçekleştirdi. Açıklamada, PTT işçilerine sosyal haklarının ve maaşlarının zamanında ödenmesi ve kadrolu olarak çalışan memurlara

verilen hakların taşeron işçilere de verilmesi talep edildi. Açıklamadan sonra Nakliyat-İş yöneticileri PTT Genel Müdürlük yönetimiyle bir görüşme gerçekleştirerek işçilerin taleplerini ilettiler. Görüşmede, PTT Genel Müdürlüğü tarafından işçilerin ücretlerinin akşam saat 17.00'a kadar ödeneceği sözü verildi. Taşeron PTT işçilerinin ücretleri her ay geciktirilerek ödeniyor. İşçilerin tepki gösterip iş bırakmalarının ardından ise ödemeler gerçekleştiriliyor.

Karabağ Belediyesi işçilerinin taşerona karşı mücadelesi sonuç verdi

İzmir Karabağ Belediyesi'nde ihaleyi kazanarak sözleşme imzalayan taşeron RGR İnşaat adlı şirket, 166 Karbel işçisini işten çıkarttı. Geri kalan işçiler taşeron firmada çalışmayacaklarını eylemlerle ifade ettiler. Taşeron firma çıkardığı işçilerin yerine yeni işçi alamayınca geri adım attı ve ihaleyi Konak Belediyesi şirketi Merbel A.Ş.'ye devretmek zorunda kaldı. Böylece 166 işçi taşerona geçmeyecek ve 3 aylık hizmet alımı kapsamında 1 Ekimden itibaren Merbel'de işbaşı yapmış sayılacak.

Samsun'da belediye işçileri işten atmaları protesto etti

Samsun Atakum Belediyesi'nde taşeron firmaya bağlı olarak çalışan 25 işçi, sözleşmeleri yenilenmeyerek 1 Ekimde işten çıkarıldı. Kurban Bayramından 2 gün önce işlerini kaybeden işçiler, 8 Ekimde belediye binasının önünde oturma eylemi yaparak işten çıkarmaları protesto ettiler. Emekten yana çeşitli kurumların da destek verdiği eylemde, işçiler adına basın açıklamasını Fatma Ayyıldız gerçekleştirdi. Ayyıldız, belediye yetkilileriyle taşeron firma yetkililerinin işten çıkarmalar konusunda topu birbirlerine attıklarını belirterek işten çıkarmaların siyasi olduğunu söyledi. Belediye Başkanı İshak Taşkın'ın "haksız yere bir kişi işten çıkarttığımı kanıtlayın, istifa ederim" açıklamasını hatırlattı ve bir işçi arkadaşlarının işe iade davasını kazandığının altını çizdi.

Ayyıldız, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Bu kadar işçiyi haksız yere işten çıkartan Başkan Taşçı, daha önce verdiği sözlerde durmadığı gibi bu sözünü de tutmayacaktır. Kendisini sözünün arkasında durma yürekliliğine davet ediyoruz. Yönetim değiştiğinde çalışanların da değişeceği algısı doğru değildir. Bize yapılan bu kıyımın siyasi olduğu apaçık ortadadır. Bizler, siyasi hırslara kurban edilen işçileriz. Bir an önce bu hatadan dönülmesini bekliyoruz. İşe iademiz yapılan kadar direnişimiz sürecektir."

Me-Par Nakliyat'ta işçilerin direnişi devam ediyor

Bursa'da Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alan Me-Par Nakliyat,

TÜMTİS'te örgütlenmek isteyen 10 işçiyi 3 yıl önce işten çıkararak engellemeye çalışmıştı. Açılan işe iade davası sonucunda 10 işçiden 4'ünün işe iadesine karar verildi. İşe iade edilen işçiler, Nisan ayında işbaşı yaptı. Ancak sendikanın işyerinde gerekli çoğunluğu sağladığına dair Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yazı göndermesinin ardından işyerinde baskılar arttı. Sendikacı işçilerin listesini eline geçiren patron, işçileri tek tek istifaya zorluyor. Patronun baskılarını protesto eden TÜMTİS, Küresel Eylem ve Etkinlik günü kapsamında 10 Ekimde işyeri önünde bir eylem gerçekleştirdi. Eylemde TÜMTİS Genel Sekreteri Gürel Yılmaz bir açıklama yaptı. Yılmaz, patronun eline liste alarak işçileri istifaya zorlamasının suç olduğunu söyledi. Eylemle ilgili çağrıda buldukları yerel basın hiç ilgi göstermemesini de eleştirdi. Bir sonraki duruşmayı 17 Aralık'a erteleyen mahkemeyi de, patronun eline koz vermekle eleştirdi. Eylem, "Me-Par'a Sendika Girecek Başka Yolu Yok!" sloganlarıyla sona erdi.

Deva İlaç işçileri sendikalı olarak işe geri dönmek istiyor

Petrol-İş'te sendikalaşma çalışması yürüttükleri için işten çıkarılan işçilerin direnişi, Hazirandan bu yana devam ediyor. 1984-2010 yılları arasında Petrol-İş, yetkisi olmadığı halde toplu sözleşme imzalayabildi. Ancak 2011'de işçilere bireysel sözleşme imzalatılarak sendika tamamen tasfiye edilmek istendi. Haklarını önemli ölçüde yitiren işçiler, yeniden sendikaya üye olmaya başladılar. İşçileri işten atarak sendikal örgütlenmeye engel olmaya çalışan patronun saldırısına karşı direnişe geçen işçiler, kararlılıkla mücadeleye devam ediyorlar.

ICF Metal'de direniş devam ediyor

Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'nde, ısı cihazları üretimi yapan ICF fabrikasında işten çıkarılan işçilerin direnişi Ağustos'tan bu yana devam ediyor. Düşük ücretlere ve güvencesiz çalışmaya karşı Birleşik Metal-İş Sendikası'nda örgütlenmek isteyen işçiler, patronun işten atma saldırısına karşı fabrikanın önünde çadır kurarak direnişe geçtiler. İşçilerin direnişine, sendikalar ve

demokratik kitle örgütleri dayanışma ziyaretleriyle destek veriyorlar.

Yatağan işçileri direnişlerinde 13 ayı geride bıraktı

Muğla'da Yatağan, Yeniköy, Kemerköy termik santralleri ve bu santrallerin kömürünü karşılayan linyit işletmelerinin işçileri, özelleştirmelere karşı 2013'ün Eylül ayından bu yana direnişlerine devam ediyorlar. Tes-İş ve Maden-İş üyesi enerji ve maden işçileri, özelleştirme kararı geri çekilmezse birçok haklarını kaybedecekler; ücretleri düşecek, taşeron çalışma biçimine geçileceği için iş güvencesi ortadan kalkacak. Aynı nedenle meslek hastalıklarının daha da artacağı öngörülüyor. İşçilerin bir yılı geride bırakan direnişine Yatağan halkı da destek veriyor.

İzmir belediye işçilerinin taşeronla karşı mücadelesi sürüyor

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin hizmet alım ihalesinin taşeron şirketlere verilmesini istemeyen ve bu kapsamda eylemler gerçekleştiren belediye işçileri, geçtiğimiz aylarda Denmar adlı taşeron şirketin ihaleyi alması üzerine eylemlerini sürdürmüşlerdi. Taşeron şirkette çalışmak istemeyen belediye işçilerinin eylemleri devam ediyor. İZENERJİ ve İZELMAN işçileri, taşeronla çalıştırma sistemini protesto etmek için iş bırakarak İzmir Büyükşehir Belediyesi önüne yürüdüler. İZELMAN işçileri saat 13.00'da YKM, İZENERJİ işçileri ise Konak Pier önünde toplanarak yürüyüşe geçtiler.

"İşimize Ekmeğimize Göz Koyanlara İzin Vermeyeceğiz. Taşeronla Geçit Yok!" pankartı açan işçiler, taşeronlaştırmaya geçit vermeyeceklerini dile getiren sloganlar attılar. Yürüyüşün ardından Genel-İş 2 No'lu Şube Başkanı Taner Şanlı belediye önünde bir basın açıklaması yaptı. 22 Temmuz 2014'te yapılan hizmet alım ihale sürecini hatırlatan Şanlı, Kamu İhale Kurumu'na yapılan itirazların sonucunun netleşmemesi nedeniyle, taşeron firmanın işbaşı yapmadığını ifade etti.

"Şu an uzatılan bir aylık süre ile Park Bahçe işçileri olarak var olan koşullarda ve haklarımızla işimize devam etmekteyiz" diyen Şanlı, Kamu İhale Kurumu'ndan gelecek kararın mücadelelerinin yönünü tayin edeceğini belirtti. İhaleyi alan Denmar şirketi yetkililerinin, "Hiçbir hakkınız kaybolmayacak, bizi bir deneyin" sözlerini hatırlatarak, bu sözlerin tamamen aldatmaca olduğunu vurguladı. Şanlı mücadele vurgusu yaptı: Bizlerin mücadelesi günü kurtarma mücadelesi değildir. Bu kölelik sisteminin, esnek ve kurlsız çalışmanın, taşeronlaştırmanın ortadan kaldırılması mücadelesidir. Bu mücadelenin başarıya ulaşması ancak bu sistemden zarar gören tüm emekçilerin, işçilerin ortak ve örgütlü hareket etmesiyle gerçekleşecektir." ■

İşçi Çocuklar

İşçi çocuklarının tüm bu sıkıntılara katlanmak zorunda kalmalarının nedeni, ailelerinin düşük ücretlere ve işsizliğe yani kapitalist sömürüye mahkûm edilmesidir. Bu nedenle işçi ailelerinin çocukları için yapabilecekleri en iyi şey, kapitalist sömürü sistemini ortadan kaldırmak için mücadele vermektir.

Okullar açıldı. Bazı çocuklar okula giderken, bazı çocuklar işe, bazı çocuklarsa hem okula hem işe gitmek zorunda kalıyor. Sokaklar, fabrikalar çocuk işçilerle dolu. Ancak aç gözlü patronlar sınıfı bu kadarla da yetinmiyorlar. 2013'te 59 çocuk iş cinayetlerine kurban edilmesine rağmen, Soma faciasının hemen öncesinde 16 yaşından gün almış çocukların ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılması yasal hale getirildi. Bu ve buna benzer uygulamalar nedeniyle 2014'ün ilk 9 ayında 42 çocuk iş cinayetlerinde hayatını kaybetti.

İşçi aileleri, çocuklarının gelecekte kendilerinden daha iyi koşullarda yaşamasını ister ve bunun için çalışırlar. Oysa gözlerini kâr hırsı bürümüş patronlar sınıfı, işçilerin, evlatları için güzel hayaller kurmasına bile izin vermiyor. İşçi aileleri derin bir yoksulluğa mahkûm edildiği için çocuklarını çalıştırmak zorunda kalıyorlar. Okula gitmesi, oyun oynaması gereken çağda çocuklar, patronların düzeninde birer işçi haline getiriliyor ve gencecik bedenleri sömürünün çarklarına kurban ediliyor.

İçinde yaşadığımız düzen, patronların işçileri sömürmesine dayalı kapitalist sistemdir. Kapitalizm, ortaya çıktığı günden bu yana işçileri en vahşi biçimde sömürüyor, işçi çocukları da bundan fazlasıyla nasibini alıyor. Avrupa'da 1700'lerin sonu ve 1800'ler boyunca sanayi çok hızlı bir şekilde geliyordu. İşçilerin durumu içler acıydı. O yıllarda doğru dürüst ne sendika ne iş kanunu ne sigorta ne de sosyal hak vardı. İşçilerin haklarını arayabilecekleri hiçbir örgütleri yoktu. İşte o dönemde 6-7 yaşlarındaki çocuklar günde 9-10 saat çalıştırılabiliyordu. Daha küçücük yaşlarında işçi çocukların belleri kamburlaşıyor, kemikleri çarpılıyordu. Çocuklar makinelerin başında uyuyakalıyor, ustalar onları döverek uyandırıyorlardı. Paydos olduğunda evlerine gidecek takatleri kalmıyor, tezgâh başlarında bayılıyor, ölüyorlardı. Bir çocuk fabrikada ölünce aynı fabrikada çalışan anne-babasına mesai bitinceye kadar haber verilmiyordu. Bu yaştaki çocukların 6,5 saatten fazla çalışmasının yasaklanması için çetin mücadeleler verildi.

O yıllardan sonra sözde çok şey değişti. Çocukların çalıştırılmasını engellemek ve iş koşullarını düzeltmek için çeşitli ülkelerde yasalar çıkarıldı. Elbette bu yasalar önemsiz değildir. Ama kâğıt üzerindeki yasalar tek başına hiçbir işe yaramaz. Türkiye'de yönetmeliklere göre, 14 yaşını bitirmiş ama 15 yaşını doldurmamış çocuk işçiler, yardımcı büro işleri, düşme ve yaralanma riski olmayan

meyve sebze toplayıcılığı, satış ve paketleme gibi hafif işlerde çalıştırılabilirler. Bu çocuklar şayet okula gidiyorlarsa günde iki saatten fazla, okulu bitirmiş iseler günde 7 saat ve haftada 35 saatten fazla çalıştırılmazlar. Ama bu yasağa uyulmuyor ve işyerleri denetlenmiyor.

Resmi rakamlara göre dünya üzerinde 306 milyon, Türkiye'de ise yaklaşık 1 milyon çocuk çalışıyor. Türkiye'de çocuk işçilerin 292 bini 6 ilâ 14 yaş arasında. Çalışan çocukların yarısı okula gitmiyor. 400 bini tarımda çalışıyor. Aşırı sıcaklar, zehirli tarım ilaçları, salgın hastalık, akrep ve yılan sokması gibi tehlikelere maruz kalan çocuklar, çadırlarda yaşıyor, okula gidemiyorlar. 217 binden fazla çocuk sanayi alanında çalışıyor. Buna iş kazalarının en çok görüldüğü, tehlikeli sektörler olan madenler ve inşaatlar da dâhil. 277 bin çocuksa hizmet sektöründe çalışıyor.

Gerekli denetimler yapılmadığı için çıraklık uygulaması kapsamında çalıştırılan çocuklara büyüklerle aynı iş yaptırılıyor, çalışma saatleri sınırlamasına uyulmuyor. İşverenler çıraklara ödedikleri ücreti gider olarak gösteriyorlar, vergiden muaf tutuluyorlar. İşverenler, sigorta primleri devlet tarafından ödenmesine rağmen çırak işçilere asgari ücretin %30'u kadar ücret veriyorlar. Çırak, işe girerken bir sözleşme imzalıyor ve bu sözleşme nedeniyle işyerini değiştirmesi zorlaşıyor.

Çocuk işçiler, henüz çok küçük oldukları için ağır çalışma koşulları ve kötü muameleye karşı savunmasız kalıyorlar. Fiziksel ve ruhsal gelişimleri bundan olumsuz etkileniyor. Yaşamlarının geri kalanında acısını duyacakları sağlık sorunları ile karşı karşıya kalıyorlar. Eğitimlerini tamamlayamıyor, oyun oynayamıyor, kendilerine vakit ayıramıyorlar. Sürekli olarak bir mahrumiyet duygusu yaşıyorlar. Hayatın tadını çıkaracakları zamanda yıpranıyor, tükeniyorlar.

İşçi çocuklarının tüm bu sıkıntılara katlanmak zorunda kalmalarının nedeni, ailelerinin düşük ücretlere ve işsizliğe yani kapitalist sömürüye mahkûm edilmesidir. Bu nedenle işçi ailelerinin çocukları için yapabilecekleri en iyi şey, kapitalist sömürü sistemini ortadan kaldırmak için mücadele vermektir. Kapitalizme karşı örgütlenen işçiler, evlatlarının geleceğini ortak mücadele ile değiştirebilirler.

Patronlar Saldırıyor, İşçiler Mücadele Ediyor!

Kapitalist sömürü sistemi içine yuvarlandığı krizden çıkamıyor ve bu nedenle patronlar krizin faturasını işçilere kesmeye çalışıyorlar. ABD ve Çin gibi büyük ekonomiler dâhil Asya'dan Avrupa'ya, Afrika'dan Latin Amerika'ya kadar dünyanın her yerinde patronlar sınıfı, işçilerin haklarına el koymaya çalışıyor, çalışma koşullarını ağırlaştırıyorlar. Esnek çalışma, taşeronlaştırma, iş saatlerinin uzatılması, ücretlerin düşürülmesi, işten atma gibi saldırılar devam ediyor. Dünyanın dört bir yanında işçiler bu saldırılara karşı mücadele ediyorlar. Üretimi durdurarak ve eylemler örgütleyerek patronlara yanıt veriyorlar.

ABD'de Schneider Elektrik işçileri grevde

ABD'nin Indiana eyaletinde bulunan Schneider Elektrik işçileri, 5 Ekimde greve gitti. Schneider Elektrik'in işçilerin ücret ve diğer haklarına ilişkin taleplerini karşılamaması üzerine, Uluslararası Makinist ve Hava-Uzay İşçileri Birliği IAM eylem kararı aldı.

Küresel Sanayi İşçileri Federasyonu (IndustriALL), IAM üyelerinin aldığı kararı destekledi. İşçiler, Schneider Elektrik'in son teklifini reddettiler. Çünkü bu teklifle birlikte, işçilerin uzun zamandır belirlenmiş maaş esaslı emeklilik planı ortadan kaldırılmak isteniyor. Ayrıca, ücret zamları çok düşük oranlarda tutuluyor, işçi sağlığı ve güvenliği için gerekli ekipmanlar yeterli düzeyde sağlanmıyor, kaza ve hastalık gibi durumlardaki hakları işçilerin elinden alınmak isteniyor.

Schneider Elektrik, işçileri belirlenmiş maaş esaslı emeklilik planından ve emeklilik haklarından vazgeçmeye zorluyor. Sendika ile pazarlık masasına oturmaya yanaşmayan Schneider Elektrik, üretimi Indiana dışına taşıyacağını söyleyerek işçileri tehdit ediyor.

IndustriALL, Schneider Elektrik'in işçileri tehdit eden ve gözdağı veren tutumunun kendilerini öfkeliendirdiğini belirtiyor. 2013 yılı kârı 2,4 milyar dolar olan Schneider Elektrik'in sendikayla görüşmeye yanaşmamasının ve işçilerin taleplerini karşılamamasının vicdansızlık olduğunu dile getiriyor. Schneider Elektrik'e bir an önce görüşmelere katılma ve işçilerin meşru taleplerinin yerine getirileceği bir toplu sözleşme imzalama çağrısında bulunuyor.

Rio Tinto işçilerinin dünya çapında grev ve protestoları

Endonezya'da, büyük maden tekelleri Freeport McMoRan ve Rio Tinto'ya ait Grasberg Madeni'nde 27 Eylülde 4 maden-

ci iş cinayetine kurban gitti ve çok sayıda işçi yaralandı. Dünyanın en büyük altın madeni ve üçüncü büyük bakır madeni olan Grasberg Madeni'nde defalarca iş kazaları ve cinayetleri gerçekleşmişti. Yaklaşık 2 yıl önce yine 28 maden işçisi iş katliamında hayatını kaybetmişti.

Grasberg Madeni'nde işçilerin büyük kısmını temsil eden, IndustriALL üyesi Kimya, Enerji ve Maden İşçileri Sendikası (CEMWU) maden müdürünün cezalandırılması, ölümcül kazaların olmamasının garantiye alınması ve iş kazalarında ölen ve yaralanan işçilerin ailelerine maddi yardımların yapılması talepleriyle 1 Ekimde greve çıktı ve işçiler madene giden yolu kapattılar. Grevin ardından yapılan görüşmeler sonrasında işçilerin taleplerinin karşılanması üzerine grev sonlandırıldı.

7 Ekimde ise bu kez dünyanın pek çok bölgesinde binlerce Rio Tinto işçisi protesto gösterileri gerçekleştirdi. IndustriALL tarafından örgütlenen kampanyayla Afrika, Asya, Avustralya, Avrupa ve Kuzey Amerika'dan işçiler, işçi güvenliği önlemlerinin alınmasını, iş güvencesinin sağlanmasını, işçi haklarına saygı duyulmasını talep ettiler. İşçiler, düşük ücrete, iş güvencesi olmadan, sağlıksız ve tehlikeli iş koşullarında çalışmaya karşı iş durdurarak, mitingler düzenleyerek protestolar gerçekleştirdiler.

IndustriALL Genel Sekreteri Kemal Özkan şöyle diyor: "Rio Tinto işçilerden önce kârını düşünüyor ve bunun

sonucu ölümcül iş kazaları oluyor. İşçiler 'artık yeter' diyor. Rio Tinto'da artık yeni bir dönem başlamalı." Eylül ayında gerçekleşen iki farklı iş kazasında 5 işçinin öldüğü Grasberg Madeni'nde Rio Tinto %40 hisseye sahip. 100 milyar dolar değerinde bir pazara sahip olan Rio Tinto, maliyetleri düşürmek için sözleşmeli ve taşeron işçi çalıştırma oranını yükseltti. Rio Tinto, Madagaskar madenlerinde taşeron işçi sayısını kadrolu çalışanların iki katına çıkardı. Avustralya'da ise tam gün çalışan işçilere karşı işten çıkarma saldırısına girişmiş durumda ve bu işçilerin yerine yine sözleşmeli ve taşeron işçiler çalıştırılıyor.

Çin'de Foxconn işçileri grevde

Çin'in batısında bulunan Foxconn fabrikasında bini aşkın işçi 8 Ekimde greve çıktı. İşçiler, ücretlerin yükseltilmesini ve sosyal hakların genişletilmesini talep ediyorlar. Yongbaoşuy bölgesinde işçiler gösteriler yaparak taleplerini yükseltiyorlar. İşçilerin eylemlerde taşıdığı dövizlerden biri şöyle: "Bizler robot değiliz. Yemek yemeye ve ailemizi beslemeye ihtiyacımız var!"

Apple, Sony ve Nokia gibi büyük firmalara elektronik parça üreten Foxconn, siparişlerin azalmasıyla birlikte işçileri işten atıyor, yasal olarak yükümlü olduğu tazminatları ödemek yerine, fazla mesai saatlerini düşürerek onları istifaya zorluyor. İşçilerin gelirinin büyük bir dilimi fazla mesailerden oluyor. Fazla mesai ücretleri olmaksızın ele geçen net ücret, geçinebilmek için gerekli olan ihtiyaçları çok zor karşılıyor.

Son yıllarda derinleşen ekonomik krizle birlikte Foxconn fabrikasında da grevler sıkça yaşanmaya başladı. Geçtiğimiz Haziran ayında 800 işçi, kıdem tazminatlarının iyileştirilmesi için greve çıkmıştı. Öyle görünüyor ki ekonomik kriz derinleştikçe önümüzdeki süreçte dünyanın dev ekonomilerinden Çin'de de işten atmalar, ücret kesintileri ya da dondurulması gibi sorunlar artacak ve bu sorunlara karşı işçilerin mücadelesi daha da yaygınlaşacaktır.

Almanya'da grev ve eylemler

Almanya ulusal havayolları şirketi Lufthansa'da çalışan pilotlar, 8 ve 9 Ekimde grev gerçekleştirdiler. VC (Cock-

pit) sendikası üyesi pilotlar, Ağustos ayının sonundan beri beşinci grevlerini gerçekleştirdiler. Pilotlar, Lufthansa'nın emeklilik yaşını 55'ten 60'a çıkarmasına karşı mücadele veriyorlar. Mevcut sözleşme 55 yaşında emekli olanlara, 60 yaşında devlet emekliliğine kadar geçici bir ödenek sağlıyor. Daha önceki grevler yolcu uçuşlarını etkilerken, bu seferki grev kargo pilotları tarafından gerçekleştirildi ve sadece yük uçuşlarını etkiledi.

Almanya'da bir başka eylem ise Eylül sonunda genç işçiler tarafından gerçekleştirildi. Köln kentinde eğitim ve meslek eğitimi için daha fazla bütçe isteyen 20 bin genç işçinin katıldığı bir miting yapıldı. IG Metall Sendikası'nın gençlik örgütünün düzenlediği mitinge, pek çok kentten gelen metal işçileri ve mesleki eğitim gören gençler katıldı. Metal sektörüne yönelik mesleki eğitim alan gençler üç aydır adaletli, nitelikli ve ücretsiz eğitim ve burs sistemi talebiyle bir kampanya yürütüyorlardı. IG Metall Gençlik Örgütü herkese nitelikli ve ücretsiz eğitim hakkı tanınması için mücadele etmeye devam edeceğini vurguladı.

Japonya'da nükleer protestosu

Japonya'nın başkenti Tokyo'da on binlerce kişi hükümetin nükleer reaktörleri yeniden çalıştırma planlarına karşı protesto yürüyüşü düzenledi. "Nükleer Santrallere İhtiyacımız Yok!" pankartı taşıyan kitle, Fukuşima felâketinin ardından yeterli önlemler alınmadan Senday Nükleer Santralini çalıştırma planlarına tepki gösterdi.

Japon hükümeti kitleleri nükleer santrallerin gerekli olduğuna ikna etmeye çalışıyor. Sanayi Bakanı Yuko Obuchi, doğal kaynaklar açısından yoksul bir ülke olduklarını ileri sürerek kitlelere "gerçekçi" olmaları çağrısında bulunuyor. Fukuşima felâketinden önce ülkenin enerji ihtiyacının neredeyse üçte birinin nükleer santraller tarafından karşılandığını hatırlatıyor. Ancak kitleler hükümetin bu yalanlarına kanmıyor.

2011'in Mart ayında Japonya'da büyük bir deprem ve hemen ardından tsunami gerçekleşmişti. Depremde zarar gören Fukuşima nükleer santralinin reaktörleri tsunamiyle beraber çevreye çok büyük miktarda radyoaktif madde yaymaya başlamıştı. Rusya'daki Çernobil faciasından bile büyük bir zarara yol açan Fukuşima felâketinin ardından on binlerce insan evlerinden tahliye edildi ve bir daha evlerine geri dönemeler. Bilim adamları, Fukuşima'da bazı bölgelerin bir daha asla yerleşime açılmaması gerektiğini belirtiyorlar.

Fukuşima felâketinin ardından Japon Demiryolu İşçileri Sendikası Doro-Çiba uluslararası bir kampanya gerçekleştirmiş ve tüm dünyada nükleer santrallerin kapatılmasını istemişti. UID-DER, topladığı 16 bin imza ile bu kampanyaya destek vermiş, Japon işçi ve emekçileriyle dayanışma göstermişti. Japon işçi ve emekçileri nükleer santrallere karşı mücadelelerini sürdürürken, işçilerin mücadele örgütü UID-DER de aynı mücadeleyi onlarla dayanışma içinde sürdürmeye devam edecek. ■

Torba'dan Emekçi Kadınlara Saldırı Çıktı

Emekçi kadınların çalışma yaşamına ilişkin pek çok sorun var. Torba Yasa tartışmaları kapsamında aylarca emekçi kadınların bazı sorunları da gündemde tutuldu. Bu sorunlar, güya çözüme kavuşturulacakmış gibi yanıltıcı haberler yapıldı. Doğum izninin 24 haftaya çıkarılacağı konuşuldu. Ev işlerinde çalışan ev işçisi kadınların da işçi sayılacağına ilişkin haberler yazıldı, çizildi. Hatta bir dönem ev işçisi çalıştıranların evlerine baskınlar yapıldı, sigortasız işçi çalıştırdıkları için on binlerce lira ceza verildi. Çalışan kadınlara kreş parası verileceği bile söylendi! Yetmedi, kadınlara doğum borçlanması getirilerek erken emekliliğin sağlanacağına ilişkin haberler yapıldı. Hepsinin de torba yasa ile hayata geçirileceği söylendi. İşçi, emekçi kadınlar merakla torbadan çıkacakları beklemeye başladı.

Nihayet Torba Yasa'ya giren maddeler netleşerek Meclis'in gündemine girdi ve tasarı kabul edilerek yürürlüğe girdi. Peki, torbadan emekçi kadınlar için ne çıktı? Aylarca konuşulan, milyonlarca işçinin çözüleceği söylenen sorunları çözüldü mü gerçekten?

Adından da anlaşılacağı gibi ilgili ilgisiz her türlü yasanın içine girdiği torba derya oldu. İçinden "hak" değil "gasp" çıktı! Öncelikle belirtelim ki kreş parası, doğum izninin uzatılması gibi haklarla ilgili hiçbir düzenleme yok. Ev işçisi kadınların İş Kanunu'nda işçi sayılmamaları ve sigortasız çalıştırılmaları sorunu çözülmeden kaldı.

Yasaya göre ev işçisi kadınlar bir evde 10 günden az ya da fazla çalışmalarına göre ikiye ayrılmış durumda. Evinde 1 ay içinde 10 günden az süreyle ev işçisi çalıştıranlara sigorta ödeme zorunluluğu bulunmuyor. Sadece işçinin ücretinin %2'si oranında iş kazası ve meslek hastalığı primi ödeme yükümlülüğü getiriliyor. Emeklilik ve

sağlık hizmetlerinden faydalanmak içinse çalışan kadının kendisinin prim ödemesi gerekecek. Aynı maddede ayda 10 günden az işçi çalıştıranların işveren sayılmayacağı da belirtiliyor. Yani iş kazası ya da meslek hastalığı durumunda hiçbir sorumlulukları olmayacak. Bu da demek oluyor ki, cam silerken düşerek hayatını kaybeden, yaptığı işin ağırlığından meslek hastalıklarına yakalanan kadınların sayısı artacak! Bu ölümlerin ve acıların hesabı yine sorulmayacak. Ev işçisi kadınlar eğer sigorta primlerini ödemişlerse böylesi durumlarda sağlık hizmetinden de faydalanamayacaklar. Ev işçisi kadınların çoğunlukla bir evde ayda 10 günden az çalıştıkları biliniyor. Kadınların kendi primlerini ödeyecek maddi güce sahip olmadıklarını düşünecek olursak, bu madde, ev işçilerinin sigorta ve emeklilik hakkının gasp edilmesinin devamı anlamına gelmektedir.

Taşerondan kamu ihalelerine, KDV'den iş güvenliğine kadar her türlü meselenin içine tıkıştırıldığı torba yasadaki ev işçisi kadınların payına düşen yukarıda sözünü ettiğimiz bu tek maddedir. Buradan da anlıyoruz ki Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'ndan Çalışma Bakanlığı'na

kadar tüm bakanlıkları ve medyasıyla AKP hükümeti emekçileri aldatmaya devam ediyor. Diğer düzen partileri de bu aldatmacaya onay veriyorlar.

O halde biz emekçi kadınlar başta olmak üzere, tüm işçi ve emekçiler için mücadele etmekten başka çıkar yol görünmüyor. Meclis'ten geçen saldırı yasalarına sessiz kalmak, pasif bir konumda olmak yerine, hakkını arayan, hesap soran, alanlarda sesini duyuran örgütlü işçiler olmak zorundayız. Bu gerçekliğin farkına varan tüm emekçi kadınları ÜİD-DER Kadın Komitesi olarak ÜİD-DER çatısı altında örgütlenmeye ve mücadeleye çağırıyoruz. ■

Kazasızlık Ödülü!

■ Bir metal işçisi

Bir metal fabrikasında çalışıyorum. Fabrikamızda Türk Metal Sendikası örgütlü. Metal sektöründe 2014-2016 TİS süreci başladı, yeni sözleşme dönemine girmiş olduk. Sendikanın hazırladığı TİS taslağındaki bir madde epeyce dikkatimi çekti.

İş kazalarıyla ilgili olan ve “kazasızlık ödülü” başlığı taşıyan bu maddeye göre işyerinde belli sürelerde iş kazası olmazsa işçilere para ödenecek. İşyerinde 100 işgünü iş kazası gerçekleşmezse 100 lira, 200 işgünü için 100+150 lira, 360 gün için 100+150+200 diye katlanarak gidiyor bu ödenek. Bu maddeyi sanki bir patron akıl etmiş gibi geliyor insana. İlk bakışta hiç sorgulamadan bakıldığında belki bazılarımıza iyi bir şeymiş gibi gelebilir. Peki, bu maddenin altında neler yatıyor?

Bu sistem nasıl işleyecek bir bakalım: İşyerinde kaza olur, iş kazası tutanağı tutulursa gün sayısı sıfırlanıyor. Yani diyelim ki 99. gün kaza oldu, rapor tutuldu. 100 gün dolmadığı için para alamıyoruz, günleri saymaya baştan başlıyoruz. İşyerinde iş kazası oldu, işçi arkadaş tutanak tutturacak diyelim. Diğer işçiler bu işçi arkadaşımıza düşman olacak; “vay biz bunun yüzünden para alamayacağız” diye! Bu madde tehlikeli bir madde, biz işçileri birbirimize düşürebilecek bir madde.

Üstelik sorun bununla da sınırlı değil. Bu talep, iş ka-

zalarının önlenmesi sorumluluğunu işçilerin omuzlarına yıkıyor. Hangi işçi iş kazası geçirmek ister? Sanki iş kazalarının sorumlusu işçilerimiz gibi, “dikkatli çalışın, kaza geçirmeyin, parayı alın” deniyor. Bu maddeyle uzun saatler boyunca yoğun bir tempoyla çalıştırılan, ücreti çok düşük olduğu için mesailere zorlanan, uykusuz ve kafası sorunlarıyla meşgul bir halde çalışan işçilere aslında şöyle deniyor: “Kazalara engel olun, kaza geçirirseniz bunu tutanakla belgelemeyin!” Oysa sendika, işyerinde iş güvenliği önlemlerinin alınması için, ücretlerin yükseltilmesi için, mola ve dinlenme saatlerinin artması için, iş saatlerinin düşürülmesi için mücadele etmeli.

Bizler toplu sözleşme taleplerini sendikalarımızla birlikte hazırlamalıyız. Sendikamızın gerekli iş güvenliği önlemlerini aldirtmak için bir şeyler yapması ve bizlerden iş kazalarını örtbas etmemizi istememesi gerekiyor.

Evet, örgütsüz olduğumuz koşullarda durum maalesef bizden yana değil patronlardan yanadır. Bizler örgütlenip sendikalarımıza sahip çıkmazsak bu durum böyle devam edecek. Sendika bürokratlarının oturup patronların lehine talepler öne sürmesi biz işçilerin ne kadar örgütsüz olduğunu gösteriyor. Gelin hep birlikte örgütlenelim, sendikalarımızı mücadelecilik işçi örgütlerine dönüştürelim. Patronlarla işbirliği yapan sendikacıları kovalım ve TİS’lerde biz işçilerin çıkarına maddelerin kabul edilmesini sağlayalım. TİS’lerde “biz de varız” diyebilmek için örgütlü mücadeleyi yükseltmeliyiz. ■

İşçi Dayanışması Bülteninde Kendimi Buldum

■ Kartal’dan bir matbaa işçisi

Merhaba işçi kardeşlerim!

Ben ÜİD-DER’le yeni tanışan, İşçi Dayanışması bültenini yeni okumaya başlayan bir matbaa işçisiyim. Sizinle duygularımı ve düşüncelerimi paylaşarak ben de bu güzelliğin bir parçası olmak istedim. İşçi Dayanışması bülteninde kendimi buldum. Tüm yazılar, haberler doğrudur. Özellikle “Sağlıklı Yaşam Masalları” yazısını okuduğumda çok doğru dedim. Ben de asgari ücretle çalışan bir işçiyim ve bizleri bu düşük ücrete mahkûm ettikleri için geçim sıkıntısı içinde en temel ihtiyaçların dışında etin ve birçok şeyin tadını unuttuk. Bu yüzden iyi beslenemiyoruz. İşyerinde bize verilen yemekler pilav, makarna, patates gibi karbonhidrat yüklü yemekler oluyor. Çoğu zaman bu yemekleri yiyemiyoruz, aç kalıyoruz. Gerçeklerin üstü masallarla örtülüyor.

Yazıda denildiği gibi sağlıklı beslenmek hakkımız, ama sadece fiziksel olarak değil sınıf bilinciyle de beslenmemiz gerektiğini anladım. İşçi Dayanışması bülteninin her sayısını elime aldığımda daha da şaşırıyorum. Çün-

kü muhakkak içindeki bir yazı beni çok etkiliyor, o kadar beni anlatıyor ki, beni tanıyan ÜİD-DER’li arkadaşım soruyorum, “yoksa bunu sen mi yazdın?” diye. Meselâ Fazla Çalışma ve Bozulan İşçi Psikolojisi yazısı tam da beni anlatıyor. Uzun süre işsizliğin getirdiği bunalımı yaşadım. İşe girdim, bir iş buldum diye sevinirken kendimi zaman içerisinde başka bir bunalımın içinde buldum. Düzensiz, plansız bir çalışma yürüten patronumuz önümüze koyduğu her iş için acil diyerek bizleri yoğun ve yorucu bir çalışmaya zorluyor. Üç işçinin yapacağı işi bir işçinin üstüne yıkıyor. Yeni eleman almak yerine bizleri çok çalıştırdığı yetmiyormuş gibi bir de fazla mesailere bırakıyor. Son günlerde de “sabahlara kadar çalışabiliriz, işimiz artacak” demeye başladı. Her gün bu yorgunluğun getirdiği stres yüzünden sinirlerim ve psikolojim bozuldu. Hırçın, öfkeli, her şeyden çabuk sıkılan, bunalan, dinlenemeyen, uykusunu alamayan biri oldum. Sosyal yaşamımı bile sürdüremiyorum. Ne zaman bir arkadaşım ile görüşmek için plan yapsam hemen mesai var diyorlar. Hayatımız, planlarımız, hayallerimiz patronların iki dudağı arasında, her şeyi belirleyen onlar oluyor.

Bu patronların düzeninin bize dayattığı koşullarda yaşamak gerçekten çok zor! Ben genç bir işçi olarak daha güzel, huzurlu, mutlu bir gelecek istiyorum. ÜİD-DER ve İşçi Dayanışması bülteni bu gelecek hayalimde bana ışık oldular. İşçi Dayanışması bültenini her işçinin okuması gerektiğini, güzel bir geleceğe kavuşabilmemizin yolunun işçi kardeşlerimizle birlik ve dayanışma içinde olmaktan geçtiğini öğrendim.

Yaşasın İşçilerin Birliği! ■

Yanıyom Fatmaaaa!

■ Beylikdüzü'nden bir işçi

Kemal Sunal ve Ali Şen'in oynadığı "Sakar Şakir" adlı bir film vardır. Bu filmde İstanbul'a gelen Şakir babasından kalan bakkalı, mahalleliye akşama kadar bedava yapar. Dükkânda kendi hakkı olduğunu söyleyen akrabası Hacı (Ali Şen) bu haberi karısından duyduğunda can havliyle dükkâna doğru koşar. Dükkânın önünde kuyruğa girmiş insanlara bağırır çağırır, içeridekileri de bağıra çağıra dışarı atar. Ama insanların ayakları altında ezilmekten de kendini kurtaramaz. Kalabalık dükkânı terk ettiğinde, Hacı yerde iki büklüm olmuş titremektedir. Dönüp Sakar Şakir'i ve boşaltılmış rafları gördüğünde sinir krizlerine girip feryat etmeye başlar. Karısına haykırır: "Yanıyom Fatmaaaa, yandııııı, ciğerlerim kebab oldu, uyyyy..." Hacı'nın "yandığını" gören Şakir, adamın üzerine su döküp ateşini söndürür.

İşte bizim çalıştığımız fabrikada da bana bu sahneyi anımsatan bir olay oldu. Bu işyerinde bizler tencere, semaver gibi ürünler üretiyoruz. Ürettiğimiz malları koliledikten sonra paletlere diziyoruz. Ancak işyerinin alanı o kadar dar ki paletleri koyacak yer bulamıyoruz. Üretim miktarı işyerinin kapasitesinden kat be kat fazla. Biriken mallar tüm boş alanları dolduruyor. Öyle bir hâl oluyor ki, acil durumda ulaşılması gereken aletlerin önü bile kapanıyor. Yangın tesisatının önleri kapalı kalıyor. Meselâ bir yangın çıksa söndürmek imkânsız, kaçmak da çok zor. Ama patronlar için önemli ve öncelikli olan bir an önce malın çıkması ve o malı piyasaya sürmektir.

Bir gün işyerinde elektrikler kesildi. Elektriklerin kesilmesi demek tüm üretimin durması demek. Elektriğin

kesilmesiyle jeneratörün devreye girmesi gerekiyor ama jeneratör manuel olduğu için görevli kişinin çalıştırması gerekiyor. Ancak jeneratörün önü de yüklü paletlerle kapatılmıştı. Jeneratöre ulaşamadığını duyan patron odasından aşağıya indi. Sağa sola bağırmaya başladı. Sanki fabrikadaki çalışma alanının tıklım tıklım dolu olması, boş alanın olmaması işçilerin suçuydu. Aslında elektrikler kesilmeden önce de paletlere dizilmiş ürünlerin etrafı hepten doldurduğu görülüyordu, biliniyordu. Patron işçilere bağırıyor; "Çabuk şu jeneratörün önünü açın!" Patronun emriyle jeneratörün önündeki bütün paletler dışarıya taşındı. Bu işlem yaklaşık 15 dakika sürdü ama ihtiyar patronun içi de tam on beş kere yandı söndü. Yüzündeki benekler büyüdü küçüldü, ağızdan küfürler eksilmedi. Bir ara kendi fabrikasına küfretmeye başladı. Sağa sola telefonlar etti ama içinin yangını bir türlü sönmedi. Jeneratörün önü açıldı ama bu sefer de çalışmayacağı tutmasını mı! Tabii bizimkinin içi kor olmuş durumda. Gözlerinden ateşler fışkırıyor. Nasıl yanmasın, nasıl kor olmasın "adamcağız"! Üretim durmuş! Üretimin 15-20 dakika durması patron için ne kadar önemlimiş meğer. En sonunda jeneratör çalışmadan elektrikler geldi ve patronun yangınına biraz su serpilmiş oldu. Patronun bu halini gören biz işçiler de gizliden gizliye "yanıyom Fatmaaaa" repliğini taklit edip gülüştük.

Şu an işyerinde işçiler olarak örgütlü olmadığımız için patronun bu asıp kesmelerine sessiz kalıyoruz. Gün gelecek işçiler örgütlenecek, haklarını almak için üretimi durduracaklar. İşte o zaman patronlar da çığlık atacaklar: "Yanıyoruuzz, bitiyoruuzz, ciğerlerimiz kebab olduuu..." Ama onlar bu yangını söndüremeyecekler ve biz onların sömürü düzenini başlarına yıkıp iktidarı kendi ellerimize alacağız. ■

“Sizi Çok İhmal Ettik”

■ Gebze’den bir kadın metal işçisi

Ben bir otomotiv yan sanayi işçisiyim. Çalıştığım işyeri yaklaşık 4 yıldır faaliyette ve dünya çapında firmaların iç aksesuar parçalarını üretiyoruz. Fabrikada iki buçuk senedir çalışıyorum. Fabrika geliştikçe, biz daha çok ürettikçe ücretlerimiz azalıyor.

Geçtiğimiz hafta işyerimizde bazı vardiyalarda tepkiler büyüdü. Düşük ücretler nedeniyle topluca iş bırakmak istiyorduk. Ancak bunun önünde bazı engeller vardı. Enjeksiyon bölümündeki arkadaşlarımız montaj bölümündeki arkadaşlarımıza kötülenmiş, patron temsilcileri enjeksiyoncular için “onlar ne çalışıyor ki, siz daha önemli işler yapıyorsunuz” demişti. Bunun nedeni sevkiyata hızlı mal yetiştirmeleri için montajdakileri ikna etmekte.

İşveren vekillerinin kendi çıkarları için aramıza nifak tohumları ekmelelerine izin vermemek için soyunma odalarında ve yemek molalarında vardiyamızdakilerle konuştuk. “Madem hepimiz ücretlerimizden şikâyetçiyiz, neden topluca bunun düzeltilmesini istemiyoruz ki?” diye sorduk. Bir toplantı yapmamız gerektiğini anlattık. Arkadaşlarımız “iyi de kimse gelmez ki” dediler. Biz de “sen geliyor musun, sen konuşacak mısın?” dedik. Birçok arkadaş “tamam ben konuşurum ama herkes konuşsun” dedi. Böylelikle 2 gün içerisinde vardiyalarla toplantılar yapıldı ve ilk toplantıda ne kadar kararlı olduğumuz anlaşıldı.

Toplantıyı oldubittiye getirmeye çalışan insan kaynakları ve üretim şefi tepkilerin ciddiyetini görünce söze bizi çok ihmal ettiklerini ama bundan sonra bizimle daha sık ilgileneceklerini söyleyerek başladılar. Lafı uzattıkça uzattıkları, uzun cümleler kurdukları için lafın arasına zorla girdik. Bizi oyala-yıp, haklı öfkemizi yatıştırmak isteseler de biz zorla söze girip şikâyetlerimizi sıraladık:

- Mutfak işçisi ile tuvalet ve genel temizlik işçisinin ayrı olmasını istiyoruz.
- Ucuz ve bozuk yemekler yediğimiz için birçok işçi arkadaşımız açlıktan bayılıyor. Bu durumdan dolayı yemeklerin ya da yemek şirketinin değişmesini istiyoruz.
- Gece vardiyalarında her gün bir işçi idari baskılara ve strese dayanamayıp bayılıyor. Bize karşı her birinin davranışlarını düzeltmesini istiyoruz. Çünkü biz işçiyiz, saygıyı hak ediyoruz.
- Acil sağlık sorunları ve iş kazası vakalarına karşı fabrikada bir aracın hazır bulunmasını istiyoruz.

Şikâyetlerimiz üzerine patron vekilleri “servisler bekliyor” bahanesi ile toplantıyı kısa kesmek istediler. Artık toplantıların sık sık yapılacağını ve yılbaşında güzel bir zam yapacaklarını söylediler. Bunun üzerine bir arkadaşımız “ben neredeyse iki yıldır çalışıyorum, yeni gelen elemanla aynı maaşa çalışıyorum, neden kıdem farkımı vermiyorsunuz?” dedi. İşveren vekili bozularak “bu buranın konusu mu sence? Gel yukarıda konuşalım bu meseleyi” dedi. İşveren vekilleri köşeye sıkışacaklarını anlayınca apar topar servisi bahane ederek kaçtılar. Toplantı yarım saat sürdü. Oysa bize her gün 8 saat, 12 saat işkence ediyorlar. Biz onların kahrını uzun saatler çekmiştik. Geri çekilmedik çünkü onurumuza dokunmuştu şimdiye kadar biz işçilere yaşattıkları.

Biz şu günlerde güzel bir dayanışmanın kıpırtılarını hissettik. Birçok arkadaşımız söz alamadıkları için öfkeli ve yeniden toplantı istiyoruz. Öyle yakın zaman değil haftanın ilk günü hemen istiyoruz. Her gün iş kazası yaşayıp hastaneye tedaviye bile götürülmüyoruz. Biz sorunlarımızı birkaç sene biriktirdik ama birbirimizi tanımıyorduk. Şimdi de çoğumuz birbirimizi tanımıyoruz ama birikenlerden bir ders aldık ve kaybedecek hiçbir şeyimiz yok. Kazanacağımız kocaman bir örgütlü gücümüz var. Yılbaşı gelip geçiyor, vaatler önümüzde yol olup uzuyor, yine her şey biz işçilerde bitiyor. ■

Ortadoğu'da, Kafkasya'da, Güney Asya'da ve Afrika'nın birçok bölgesinde savaşlar devam ediyor. Şu ana kadar milyonlarca insan yaşamını kaybetti. Acı ve gözyaşına boğulan, yerini yurdunu terk eden milyonlarca insan barışa hasret. Biz işçiler barış istiyoruz. Ama biliyoruz ki, kapitalist sömürü düzeni devam ettiği sürece dünyamıza barış gelmeyecek. Aslında barışı getirecek olan dünya işçilerinin mücadelesidir.

Barış

Çocuğun gördüğü düştür barış,
ananın gördüğü düştür barış,
ağaçlar altında sevdalının sevda sözleridir
barış.
gözlerinin içinde uçsuz bucaksız bir
gülümseme,
elinde yemiş dolu zembil
ve alnında ter tomurcukları,
-pencerede suyu soğutan testideki
damlalar gibi-
akşamüstü eve dönen babadır barış.

Dünyanın yüzünde yara izleri kapanırken,
ağaçlar diktiğimizde
havan mermilerinin kazdığı çukurlara,
yangının kavurduğu yüreklerde,
ilk tomurcuklarını açarken umut
ve ölümler kanlarının boşa gitmediğini
bilerek
yana dönüp içermeksizin
uyuyabildiklerindedir barış.

Barış yemek kokusudur tüten
akşamleyin arabanın yolda durmasının
korkutmadığı,
kapı çalınmasının davet demek olduğu
ve pencereyi saat başı açmanın,
renklerinin uzaktaki canlılarıyla
gözlerimizin bayram etmesini
sağlayan gökyüzü
demek olduğu zamandır barış.

Barış bir bardak sıcak süt ve bir
kitaptır uyanan çocuk önünde.
başaklar birbirlerine eğilip 'işte,
ışık,ışık,ışık!' dedikleri
ve ufuk çemberi ışıkla dolup taşıdığı
zamandır barış.

Hapishaneler onarıp kitaplıklar yapıldığı
zaman,
eşikten eşığe bir türkü yükseldiği
zaman geceleyin,
cumartesi akşamları mahalle berberinden
çıkan yeni traş olmuş bir işçi gibi
baharda ay buluttan çıktığı zamandır barış.

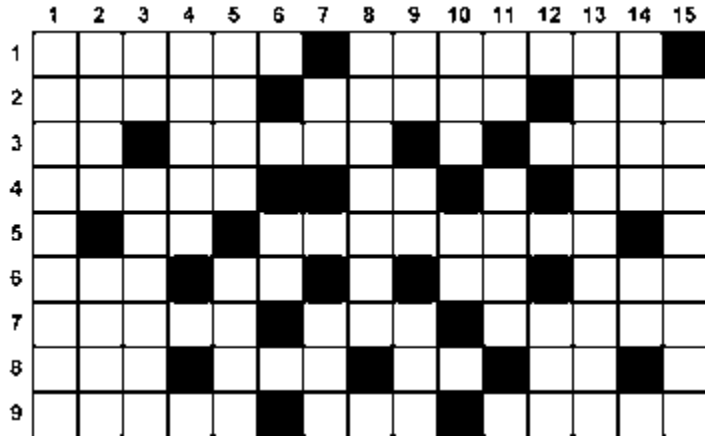
İnsanların sıkışan elleridir barış,
dünyanın masasındaki ekmektir,
gülümsemesidir annenin.

Kardeşlerim,
barış içinde derin derin soluk alıyordum
tüm dünya bütün düşleriyle.
verin elinizi kardeşlerim,
barış budur işte...

Barış ışınlar demetidir yaz ovalarında,
iyilik alfabesidir tanın dizlerinde.
'kardeşim' dediğin,
'yarın kuracağız' dediğin zaman
kuracağız dediğimizi kurunca
türkü çağırduğumuz zamandır barış..

Yannis Ritsos

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

1. Eylül ortalarından itibaren IŞİD saldırılarına maruz kalan Rojava'daki Kürt kenti. Türkiye'nin Suriye ve Irak'a asker göndermesine olanak veren resmi belge.
2. Toprak, yer parçası. Ekinlerin harmanda dövülüp taneleri ayrıldıktan sonra kalan, hayvanlara yedirilen ufalanmış sapları. Ankara Ticaret Odası.
3. Eski Mısır'da güneş tanrısı. Bir sözden anlaşılan şey. Yapıt.
4. Şekerin kaynatılarak katılaşması yolu ile yapılan bir tür şeker. İridyum elementinin simgesi. İktidardaki hükümetin politikaları doğrultusunda yayın yapan resmi TV kuruluşu.
5. Kenya'nın internet kodu. Bütün insanlığı ilgilendiren.

6. Başkaldıran. Kriptonun simgesi. Bir soru eki. 2003'te Irak'ı işgal ederek Ortadoğu'yu cehenneme çeviren emperyalist devletlerin en büyüğü.
7. Akdeniz'de Sicilya'nın güneyinde yer alan bir ada ülkesi. Hitit. Kadın paltosu.
8. Seslenmek ve dikkati çekmek için özellikle Rumeli'de kullanılan bir söz. Satrançta bir hamle. Bir nota. Köpek.
9. Maddelerin temel yapılarını inceleyen bilim dalı. Sevinç nidası. Berrak akan su.

Yukardan Aşağıya

1. Taslak olarak yazmak veya çizmek.
2. Ekin biçme aracı. Küçük erkek çocuk.
3. Baryumun simgesi. İstenmeyen seçeneklerden birini seçme durumuyla karşı karşıya kalma.
4. Serbest.
5. Torunu olan kadın. Yeryüzünün denizle örtülü olmayan kısmı.
6. Rütbesiz asker.
7. Nazi hücum kıtası. Yankı.
8. Onarım.
9. İlaç, merhem. Bir nota. Bir bağlaç.
10. Kişi. Nanometrenin kısaltması.
11. Kilonewton'un simgesi. Asma işi.
12. İngilizce'de hava.
13. Tesadüf.
14. Bir tür organik yağ çözücü. Bot kelimesinin sessizleri.
15. Asya ile Afrika'nın birleştiği, emperyalistlerin çıkarları nedeniyle savaşların ve çatışmaların sürdüğü bölge.

İşçilerin Sordukları / 29

İşyerlerinde havalandırmanın uygun olarak yapılmamasının işçiye zararları nelerdir?

İşyerlerinde havalandırmanın gerektiği gibi yapılması, işçilerde başta silikozis olmak üzere ciddi akciğer hastalıklarına neden olurken; astım, kronik bronşit, gri-bal enfeksiyonlar, soğuk algınlıkları, sinüzit, alerjik rinit gibi üst solunum yolu rahatsızlıkları ile sedef, egzama gibi deri rahatsızlıklarına, yorgunluk, halsizlik, uyku hali, baş ağrısı, başdönmesi, konsantrasyon güçlüğü ve yoğun iş stresinden kaynaklanan sinirsel rahatsızlıklara neden olmaktadır.

İşçinin çalıştığı ortamda havalandırma çok önemlidir. Kapalı işyerleri günde en az bir defa bir saatten aşağı olmamak üzere baştan başa havalandırılmalıdır. Havalandırma işin niteliğine göre işçinin sağlığına zarar veremeyecek şekilde yapılmalıdır. Toz, buğu, duman, boğucu, zehirli ve tahriş edici gazlar içeren ortamlarda, bunları çekecek yeterlikte bacalar ve menfezler yapılması gerekir. Ayrıca yapılan işin özelliğine göre maske ve diğer koruyucu araç ve gereçler verilmelidir. İşyerlerine baktığımızda ise genellikle havalandırma ya doğru düzgün yapılmıyor ya da koruyucu malzemeler işçiyi tam olarak koruyacak şekilde verilmiyor. Ucuz maskeler, eldivenler, işin niteliğine uygun olmayan elbiseler verilerek işçilerin sağlığı hiçe sayılıyor. Patronlar bıraktık temiz hava sağlamayı, işçileri kışın soğukta, yazın sıcakta çalıştırıyorlar. Kimi yerlerde ise pencereler, kapılar karşılıklı açılarak havalandırma yapılıyor ve işçiler hastalanıyor.

İşyerlerinde gürültünün işçi sağlığına etkileri nelerdir ve ne gibi önlemler alınmalıdır?

Gürültü ile günlük hayatımızda sıkça karşılaşsak da, asıl olarak işyerlerinde çalışırken maruz kaldığımız gürültü önemli sağlık sorunlarına neden olmaktadır. Gürültü işçilerde sinir bozukluğu, tedirginlik, yorgunluk, zihinde yavaşlama, uykusuzluk gibi durumlara neden olurken, işitme kaybı ve kulak ağrısı, mide bulantısı, kas gerilmeleri, stres, kan basıncında artış, kalp atışlarının ve kan dolaşımının bozulması, göz bebeğinin büyümesi gibi rahatsızlıklara da yol açmaktadır. Yaptığımız işten kaynaklı ilk sağırılık belirtileri ise kulağımızda sürekli çınlama, vızıldama ve uğuldama gibi durumlarla kendini göstermektedir. Gürültü yönetmeliğine göre işyer-

rinde gürültünün düzeyinin ölçülmesi ve işçilere zararını engellemek için önlemler alınması gerekiyor. 8 saat çalışan bir işçinin günlük gürültü maruziyet sınırı en düşük 85, en yüksek ise 87 desibeldir. (Desibel: Ses şiddeti birimi)

Gürültülü işlerde çalışan işçilerin, periyodik olarak genel sağlık muayeneleri yapılmalıdır. Duyma durumunda azalma ve herhangi bir bozukluk görülenler, kulak ve sinir hastalığı bulunanlar ve hipertansiyonlu işçiler kontrol ve tedavi altına alınmalıdır. Patronlar birtakım önlemler olarak çalışan makinenin ya da yapılan işin gürültüsünün işçiye zarar vermesini engelleyebilir. İşçilere tam koruyucu kulaklıklar ve gürültü önleyici baretler verilmelidir. Hava yoluyla yayılan gürültü, perdeleme, kapatma, gürültü emici örtü ve benzeri yöntemlerle azaltılmalıdır. Yapıdan kaynaklanan gürültü ise, yalıtım ve benzeri yöntemlerle azaltılmalıdır.

Sürekli ayakta ya da oturarak çalışmanın işçinin sağlığına zararları nelerdir?

Uzun süre ayakta çalışmak damarlarda varise, dolaşım zayıflığına, ayak ve bacaklarda şişmeye, ortopedik problemlere, eklem rahatsızlıklarına, kalp ve dolaşım rahatsızlıklarına, problemler gibi sağlık sorunlarına yol açmaktadır. Ayakta çalışmanın alternatif oturarak çalışma değildir. Dolayısıyla çalışma saatleri içinde oturma, kalkma, etrafta yürüyerek dolaşma şeklinde bir denge oluşturulması ve molaların olması gerekiyor.

Ayakta çalışan işçiler için sert zeminler değil daha sağlıklı olan halı veya esnek malzeme kaplı zeminler ve yorgunluk alan paspas benzeri kısmi alan kaplamaları tercih edilmelidir. Doğru iş ayakkabısı seçimi de önemlidir. Çalışma saatlerinde giyilecek ayakkabılar ayağın doğal şekli ve duruşunu değiştirmeyen, ayak parmaklarının hareketine müsaade edecek nitelikte ve topukları 5 santimi geçmeyecek şekilde olmalıdır.

Bütün gün oturarak çalışmak da vücut ve özellikle sırt için iyi değildir. Bu nedenle bazen görev değişikliği yaparak ayakta çalışma imkânı sağlanmalıdır. Oturarak çalışma için iyi seçilmiş bir sandalye şarttır. Sandalye işçinin bacak ve genel pozisyonunu kolayca değiştirebileceği özellikte olmalıdır. ■

Böyle Gelmedi, Böyle de Gitmeyecek!

Mücadeleci işçiler, sendikali olarak çalışmak, işyerindeki çalışma koşullarını iyileştirmek, ücretlerini arttırmak ve bununla yetinmeyip tüm kötülüklerin ve sıkıntıların kaynağı olan kapitalist sömürü düzenini ortadan kaldırmak için mücadele başlattıklarında zorluklarla karşılaşacaklarını bilirler. Ancak karşılaştıkları en büyük zorluk kendi çalışma arkadaşlarının ümitsizliğidir. İşçilerin önemli bir kısmı çalışma koşullarından, ücretlerinden, içinde yaşadıkları sömürü düzeninden bıksalar da durumun düzelebileceğine inanmazlar. Onları mücadeleye çekmeye çalışan arkadaşlarına sık sık şu sözleri söylerler: Böyle gelmiş, böyle gider! Oysa bu, patronlar sınıfının işçilere benimsetmeye çalıştığı büyük bir yalandır.

Şöyle bir etrafımıza baktığımızda bile hiçbir şeyin böyle gelip böyle gitmediğini görürüz. Daha güçlü ve örgütlü oldukları dönemlerde işçiler pek çok hak elde etmişlerdir. Örneğin kapitalist sömürü düzeni ilk ortaya çıktığında işçiler 16 saate kadar aralıksız çalışıyorlardı. İş kanunu denilen bir şey yoktu ve çalışma hayatında adeta orman kanunları geçerliydi. Çocuk işçilerin çalışmasını sınırlayan, kadın işçilerin çalışma koşullarını düzenleyen hiçbir yasa yoktu. 6 yaşındaki çocuklar bile öldüresiye çalıştırılıyor, kadın işçiler doğum yaptıklarının ertesi günü işe gitmeye zorlanıyorlardı. Belli bir yaşın üzerindeki işçiler, engelli insanlar işe alınmıyor, açlığa mahkûm ediliyorlardı. Sigorta ve emeklilik olmaması bir tarafa, işçilerin kendi aralarında oluşturdukları dayanışma fonları bile yasaklanıyordu. İşçilere her türlü bahane ile para cezaları uygulanıyordu.

İşçi sınıfı, bu durumun böyle sürüp gitmeyeceğini görerek pek çok ülkede zorlu mücadelelere girişti. 8 saatlik işgünü hakkı elde edildi. İş kanunları ortaya çıktı. Sigorta ve sendika hakkı elde edildi. Oy kullanma hakkı bile olmayan işçiler, mücadele ederek oy kullanma hakkını elde ettiler. Çocuk işçilerin belli bir yaştan önce çalıştırılmasını yasaklayan yasalar çıkartıldı. Kadın işçiler doğum ve emzirme izni hakkı kazandılar. Ağır ve tehlikeli işlerde gece vardiyasında çalıştırılmaları yasaklandı. İşçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri zorunlu hale getirildi. Grev, sosyal güvence ve tazminat gibi haklar yasalara geçti.

İşçilerin kazanımları bununla

da sınırlı kalmadı. 1917 yılında işçiler Rusya'da ayaklandılar ve zalimleri, sömürücüleri iktidardan devirdiler. Kendi iktidarlarını kurdular. İşçiler, on milyonlarca insanın ölümüne ve büyük bir yıkıma yol açan Birinci Dünya Savaşını durdurmayı başardılar. Kendileri üretip kendileri yönettiler. Tüm patronları başlarından def ettiler ve herkesi eşit ve kardeş gördüler. Dünyanın tüm patronlarını şaşkına uğrattılar. Dünyanın tüm işçilerine ise ilham verdiler. Dünyanın diğer ülkelerindeki işçiler, Rus işçi kardeşlerinin yolundan yürümeye karar verdiler ve büyük mücadeleler başlattılar. Bu durum, özellikle de Avrupa'daki patronları öyle korkuttu ki işçilerin mücadelesi karşısında geri adım attılar. İşçiler önemli haklar elde ettiler.

İşte bütün bu tarihsel gerçekler aslında her şeyin değiştiğini, hiçbir şeyin yerinde kalmadığını gösteriyor. Ama bu gerçeğin üzeri örtülüyor. İşçiler bugün yeterince örgütlü olmadıkları için, güç kaybettikleri için ümitsizliğe kapılıyorlar ve patronların yalanlarına kanıyorlar. "Birine kırk kere deli olduğumu söylersen deli olduğuna inanır" misali, patronlar işçilere sürekli aynı yalanları sıralıyorlar. Birleşemeyeceğimizi ve güçlü olamayacağımızı söylüyorlar. Böyle bir durumda işçiler, geçmişteki mücadelelerle kazanılmış haklarına bile sahip çıkamıyor, onları tek tek kaybediyorlar. İşçi sınıfı dağınık, örgütsüz ve güçsüz olduğunda hiçbir hak kalıcı olamıyor.

Elbette biz işçiler bir gün ne kadar güçlü bir sınıf olduğumuzun ve aslında her şeyi değiştirebilecek güçte olduğumuzun farkına varacağız. Ama bunun için birleşmeliyiz; ÜİD-DER işte bu yüzden var. İşçinin örgütü yoksa işçi sahipsiz ve tek başınadır. Tek başına olan işçi ise güçsüzdür. Örgütlü olup içine düştüğümüz ümitsizlik halinden çıkacağız. Bir araya geleceğiz, kapitalist sömürü düzenine mahkûm olmadığımızı, işçiler olmadan patronların bir hiç olduğunu ve sömürünün, işsizliğin, yoksulluğun savaşların olmadığı yeni bir dünyanın mümkün olduğunu göreceğiz.

Nitekim Türkiye ve dünyanın birçok ülkesinde birleşen işçiler, hakları için mücadele ediyor ve haksızlıklara boyun eğmiyorlar. Patronların karşısına dikilen işçiler şunu demiş oluyorlar: Böyle gelmedi, böyle de gitmeyecek! ■

